

[Carsten Andersen]

forudsætter moderens eller faderens tilstedeværelse.

- 2) Det er både grotesk og ude af proportioner, at kvinden ikke kan være borte fra sit barn en aften om ugen mellem to ammeperioder, medens faderen tilgodeser barnets tarv. Man må virkelig håbe, at Sikringsstyrelsens vejledning har skudt forbi lovens formål. Ellers må loven efter min opfattelse have problemer med at opfylde kravet om ligestilling – hvad angår begge køn.
- 3) Sikringsstyrelsens vejledning har den store mangel, at den ikke tager hensyn til den psykiske betydning, det har for kvindens restitution at kunne frigøre sig fra sit barn blot nogle timer om ugen. Kvinder, der har født, ved, hvor isoleret man føler sig fra omverdenen især ved den første barsel. Når man har gået 14 dage med barnet nærmest hægtet på sig og med blevasken hængende over hovedet, må man simpelt hen løsrive sig en stund. Det er her, undervisningen har den væsentlige betydning, idet kvinden på én gang får opfyldt behovet for at være sammen med andre mennesker og får alternative udfordringer.

Jeg tror, at det midt i alle restriktionerne glemmes, at kvinder, der får barselorlov, i det daglige er ude i arbejdslivet, og at den sociale kontakt for dem er naturlig og nærmest uundværlig. Dette gør det vanskeligere at være isoleret under den efterhånden lange orlov.

Svar (17/12 87):

Socialministeren (Mimi Stilling Jakobsen):

I medfør af dagpengelovens § 33, stk. 1, er det en betingelse for at få barseldagpenge, at moderen eller faderen er fraværende fra arbejdet.

Dette gælder dog ikke fuldt ud i tiden før fødslen, hvor kvinden i tilfælde af delvis fravær fra arbejdet eller deltagelse i uddannelse eller undervisning har mulighed for at få nedsatte dagpenge.

Efter barnets fødsel kræves dog i almindelighed fuldt fravær. Kun når moderen eller faderen varetager et borgerligt ombud i begrænset omfang under barselorloven, er der mulighed for at være fraværende fra hjemmet og barnet. Også i disse tilfælde ydes nedsatte dagpenge, jf. lovens § 33 a.

Efter praksis sidestilles deltagelse i uddannelse og undervisning med arbejde. Dette gælder først og fremmest kurser, som er led i det daglige arbejde eller supplerer dette, og uddannelse, som tager sigte på en videregående erhvervs-mæssig karriere eller anden beskæftigelse. Barseldagpenge skal kompensere indtægts-tabet som følge af barselorloven, hvorfor barseldagpenge ikke bør benyttes til at finansiere en egentlig erhvervsuddannelse.

Som det fremgår af begrundelsen, er hensigten med barselorloven at give moderen mulighed for at restituere sig efter fødslen, amme barnet fuldt ud, passe og pleje det, udføre de mange gøremål, der følger med plejen, og i det hele taget at sikre forældrene mulighed for at være så meget som muligt sammen med barnet. Det er således ikke alene hensynet til moderen, men også hensynet til spædbarnets fysiske og psykiske behov og udvikling, som nødvendigvis gør en aflastning af moderens vilkår, ikke mindst i ugerne efter fødslen.

Det er opfyldelsen af disse behov, der er afgørende for, i hvilket omfang deltagelse i fritidsundervisning vil være foreneligt med formålet med barselorloven. Dette er tilsvarende baggrunden for, at Sikringsstyrelsen i sin vejledningsvirksomhed har ment at måtte opstille forholdsvis strenge og forenklede retningslinier for deltagelse i undervisning m.m. under barselorloven.

Det er klart, at barselorlovens formål naturligvis ikke kan være til hinder for, at en kvinde kan være borte fra sit barn en aften om ugen mellem to ammeperioder for at deltage i f.eks. gymnastikkurser og lignende, der hjælper moderen til at genvinde conditionen, eller for eksempel kurser i spædbørnspleje m.m.

Men også herudover kan det være formålstjenligt at imødekomme moderens eventuelle ønsker om at kunne fortsætte med at deltage i aftenkurser eller anden fritidsundervisning – for eksempel på tidspunkter, hvor barnets fader kan afløse hende – når undervisningen kun har et begrænset omfang.

Det kan være af stor psykisk betydning for kvinden – og dermed også for kvindens samvær med barnet – at kunne få opfyldt behovet for social kontakt uden for hjemmet.

I øvrigt er Sikringsstyrelsens retningslinier kun vejledende og ikke bindende for kommunerne. Det er således i første omgang det soci-